

Försvarsunderrättelsesdomstolen

Årsredovisning avseende år 2017

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

RESULTATREDOVISNING	2
RESULTATRÄKNING	4
BALANSRÄKNING	5
ANSLAGSREDOVISNING	7
TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER	8
SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER	14

RESULTATREDOVISNING

Försvarsunderrättsedomstolen inrättades den 1 december 2009 och har till uppgift att pröva frågor om tillstånd till signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet. Försvarets radioanstalt (FRA) ansöker om tillstånd hos domstolen för att få inhämta elektroniska signaler oavsett i vilket medium de förmedlas. Signalspaning ska bedrivas till stöd för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik samt i övrigt för att kartlägga yttre hot mot landet. Verksamheten får bara avse utländska förhållanden. De organ som har rätt att inrikta signalspaning är regeringen, Regeringskansliet, Försvarmakten, Säkerhetspolisen och Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten.

Domstolen består av en ordförande, en vice ordförande och sex särskilda ledamöter. Därtill finns sex integritetsskyddsombud. Domstolen är domför med ordförande och två särskilda ledamöter. Vidare deltar ett integritetsskyddsombud vid tillståndsprövningen. Vid domstolen finns även ett kansli med kanslichef och administratörer. Den 12 juni 2017 tillträdde en ny kanslichef då den tidigare slutat för annan anställning. Under året omförordnades vice ordföranden och fem särskilda ledamöter. Vidare förordnades en ny särskild ledamot och ett nytt integritetsskyddsombud. Förordnandena för tre av ombuden löper ut den 28 februari 2018 respektive den 14 mars 2018. Regeringskansliet arbetar för närvarande med frågan.

Ordföranden är ordinarie domare och anställd med fullmakt. Vice ordföranden, som liksom ordföranden är lagfaren, samt de särskilda ledamöterna och integritetsskyddsombuden är förordnade av regeringen på fyra år. De särskilda ledamöterna ska ha särskild kunskap om förhållanden av betydelse för domstolens verksamhet, såsom erfarenhet av och kunskap om underrättelseverksamhet samt förmåga att belysa integritetsskyddsintresset. Integritetsskyddsombudens uppgift är att bevaka enskildas intressen i allmänhet.

För att ge såväl de särskilda ledamöterna och integritetsskyddsombuden som kanslipersonalen förutsättningar att bedriva en verksamhet som kännetecknas av hög kvalitet har domstolen alltsedan bildandet erbjudit omfattande utbildningsinsatser. Tillståndsprövningen och den proportionalitetsbedömning som utgör en viktig del av prövningen kräver att domstolen har goda kunskaper inom de politikområden som försvarsunderrättelseverksamheten omfattar, dvs. försvars-, utrikes- och säkerhetspolitik. Genom kontinuerlig omvärldsbevakning håller sig domstolen orienterad inom dessa områden. Det kan särskilt nämnas att domstolens ordförande och kanslichef regelbundet deltar i studieresor och seminarium som arrangeras av bl.a. Folk och Försvar samt i kurser och seminarier som Utrikespolitiska institutet anordnar.

Domstolens kärnverksamhet, som består i att pröva frågor om tillstånd till signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet, omgärdas av sträng sekretess. Som exempel kan nämnas att domstolens tillståndsärenden regelmässigt omfattas av sekretess enligt 15 kap. 2 § (försvarssekretess) offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vidare är domstolens

sammanträden, i enlighet med 14 § lagen (2009:966) om Försvarsunderrättsedomstol, i allmänhet inte offentliga.

Mot bakgrund av att allmänhetens insyn i verksamheten är begränsad är det angeläget för domstolen att på andra sätt sprida kunskap om den verksamhet som bedrivs. Domstolen verkar därför för att i olika sammanhang informera om verksamheten så långt som möjligt. Sådan information har också lämnats vid ett flertal tillfällen under 2017.

Vid domstolen är ordföranden, kanslichefen och två administratörer anställda på heltid. Domstolen bedömer att den aktuella bemanningen är ett minimum för att med någon grad av uthållighet upprätthålla nuvarande verksamhet. Det begränsade antalet anställda gör att verksamheten är sårbar när det gäller sjukdom, semester och annan frånvaro. Utifrån den verksamhet som i dagsläget bedrivs bedöms det emellertid inte som motiverat att anställa ytterligare medarbetare.

Personalkostnaderna har varit högre 2017 än 2015 och 2016. Det beror bl.a. på ökade arbetsgivaravgifter och sociala avgifter (pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal) till följd av att åldersstrukturen bland medarbetarna förändrades i samband med att en ny ordförande tillträdde den 1 december 2016. Skillnaden i personalkostnader hade dock varit ännu större om inte posten som kanslichef varit vakant under en period. De ökade personalkostnaderna innebar emellertid att domstolen fick ta i anspråk cirka hälften av anslags-sparandet för att täcka 2017-års kostnader.

För att svara upp mot de höga krav på säkerhet och skydd som omgärdar domstolens verksamhet och i syfte att begränsa de fasta kostnaderna bedrivs verksamheten i lokaler som domstolen hyr av Totalförsvarets Forskningsinstitut (FOI) i Kista. Lokalkostnaderna låg 2017 på ungefär samma nivå som 2015 och 2016.

Av nyss nämnda skäl har domstolen, utöver hyresavtalet, avtal med FOI om ett omfattande administrativt stöd som avser bl.a. bevakning, signalskydd, IT och lokalvård. När det gäller ekonomi- och lönerelaterade tjänster är domstolen ansluten till Statens servicecenter. Posten övriga driftskostnader har ökat något jämfört med 2016. Det beror i huvudsak på ökade kostnader för uppgradering av domstolens och Statens servicecenters IT-infrastruktur.

När det gäller de rörliga kostnader som är förenade med domstolens kärnverksamhet utgörs dessa av kostnader för sammanträden och utbildning, i huvudsak inställesekostnader för särskilda ledamöter och integritetsskyddsombud i form av arvoden och resekostnader. Domstolen styr inte över måltillströmningen men beaktar såväl effektivitets- som kostnadsaspekter vid planering och utsättning av sammanträden och utbildningstillfällen. Därutöver saknar domstolen möjlighet att påverka dessa kostnader. Domstolen har därför inte, i syfte att mäta effektivitet m.m., funnit det meningsfullt att försöka ta fram nyckeltal eller andra mätparametrar avseende verksamheten.

Regeringen har beslutat att domstolen i en särskild bilaga (sekretessbelagd) ska redovisa vissa uppgifter i verksamheten som omfattas av sekretess.

RESULTATRÄKNING

(tkr)	Not	2017	2016
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		8 120	7 476
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	0	4
Finansiella intäkter	2	1	1
Summa		8 121	7 480
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	3	-5 251	-4 751
Kostnader för lokaler		-830	-843
Övriga driftkostnader	4	-1 974	-1 811
Finansiella kostnader	5	-6	-7
Avskrivningar och nedskrivningar		-60	-68
Summa		-8 121	-7 480
Verksamhetsutfall		0	0
Årets kapitalförändring		0	0

BALANSRÄKNING

(tkr)	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	6	43	0
Summa		43	0
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	7	55	85
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	8	95	142
Summa		150	227
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos andra myndigheter		8	20
Summa		8	20
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	9	25	26
Summa		25	26
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	10	-117	-681
Summa		-117	-681
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		1 181	1 740
Summa		1 181	1 740
SUMMA TILLGÅNGAR		1 290	1 332
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	11	0	0
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		0	0
Summa		0	0
Avsättningar			
Övriga avsättningar	12	139	131
Summa		139	131
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	13	193	227
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		405	377
Leverantörsskulder		33	30
Övriga kortfristiga skulder	14	121	228
Summa		751	862

BALANSRÄKNING

(tkr)	Not	2017-12-31	2016-12-31
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	15	400	340
Summa		400	340
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		1 290	1 332

ANSLAGSREDOVISNING**Redovisning mot anslag**

Anslag	Not	Ing. över- förings- belopp	Årets till- delning enl. regl brev	Indrag- ning	Totalt dispon- ibelt belopp	Utgifter	Utgående över- förings belopp
Uo 6 1:12 Ramanslag ap.1 Försvarsunderrättelsedomstolen - del till FUD (ram)	16	681	8 000	-443	8 238	-8 120	117
Summa		681	8 000	-443	8 238	-8 120	117

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Försvarsunderrättsedomstolens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring (FBF) samt Ekonomistyrningsverkets (ESV) föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande 20 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Undantag från ekonomiadministrativa regelverket

Försvarsunderrättsedomstolen får, enligt regleringsbrev, i myndighetens årsredovisning och i inrapportering i statsredovisningssystemet frånga de regler i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt de med stöd av förordningarna meddelade föreskrifterna, som medför att sekretessbelagda uppgifter kan utläsas i rapporterna.

Den information som bedöms omfattas av sekretess ska redovisas i särskild ordning.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 20 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 50 tkr.

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst 3 år. Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod.

Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk. Bärbara datorer liksom mobiltelefoner och läsplattor anses ha en kortare livslängd än tre år och kostnadsförs därför direkt. Större anskaffningar av likartade tillgångar av mindre värde som uppgår till minst 50 tkr ska betraktas som anläggningstillgångar.

Värderingsprinciper*Tillämpade avskrivningstider*

3 år	Datorer och kringutrustning
3-5 år	Egenutvecklade dataprogram, licenser, rättigheter
5 år	Maskiner och tekniska anläggningar Bilar och andra transportmedel Övriga inventarier, möbler

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

Ersättningar och andra förmåner**Ledande befattningshavare / styrelseuppdrag**

	Lön
Lars Lundgren, ordförande	1 069
Ersättning, kostförmån	1
Ersättning, parkering	6
Andra uppdrag: <i>Läkemedelsskadenämnden, vice ordförande</i> <i>Patientskadenämnden, vice ordförande</i> <i>Notarienämnden, suppleant</i>	
Marija Momcilovic, kanslichef från och med den 12 juni 2017	396
Ersättning, kostförmån	1
<i>Inga andra uppdrag</i>	
Annica Hellström, kanslichef till och med den 31 mars 2017	264
<i>Inga andra uppdrag</i>	

Anställdas sjukfrånvaro

Redovisning av de anställdas sjukfrånvaro lämnas inte eftersom medeltalet av antalet anställda vid myndigheten de två senaste räkenskapsåren inte har överstigit tio personer.

Noter

(tkr)

Resultaträkning

	2017	2016
Not 1 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Försäljningsintäkt av mobiltelefoner och dator till den egna personalen	0	4
Summa	0	4
Not 2 Finansiella intäkter		
Ränteutäkt lån i Riksgäldskontoret	1	1
Summa	1	1
Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2015-02-18 varit negativ		
Not 3 Kostnader för personal		
Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	3 011	3 271
<i>Varav lönekostnader ej anställd personal</i>	322	313
Sociala avgifter	2 072	1 342
Övriga kostnader för personal	168	138
Summa	5 251	4 751
Ökade kostnader för personal jämfört med motsvarande period föregående år beror bl.a. på ökade arbetsgivaravgifter och andra sociala avgifter (pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal) till följd av att åldersstrukturen bland medarbetarna förändrades i samband med att en ny ordförande tillträdde den 1 december 2016.		
Not 4 Övriga driftkostnader		
Reparationer och underhåll	4	9
Reaförlust, försäljning av bil	36	0
Resor, representation, information	81	85
Köp av varor	92	61
Köp av tjänster	1 761	1 656
Summa	1 974	1 811
Not 5 Finansiella kostnader		
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	6	7
Summa	6	7
Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2015-02-18 varit negativ		

Balansräkning

	2017-12-31	2016-12-31
Not 6 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	0	0
Årets anskaffningar	46	0
Summa anskaffningsvärde	46	0
Årets avskrivningar	-3	0
Summa ackumulerade avskrivningar	-3	0
Utgående bokfört värde	43	0
Not 7 Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	945	855
Årets anskaffningar	0	90
Summa anskaffningsvärde	945	945
Ingående ackumulerade avskrivningar	-860	-855
Årets avskrivningar	-30	-5
Summa ackumulerade avskrivningar	-890	-860
Utgående bokfört värde	55	85
Not 8 Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Ingående anskaffningsvärde	1 549	1 527
Årets anskaffningar	75	22
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-202	0
Summa anskaffningsvärde	1 422	1 549
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 406	-1 343
Årets avskrivningar	-28	-63
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	108	0
Summa ackumulerade avskrivningar	-1 326	-1 406
Utgående bokfört värde	95	142
Not 9 Förutbetalda kostnader		
Unit4 Agresso	0	26
Totalförsvarets Forskningsinstitut	25	0
Summa	25	26
Not 10 Avräkning med statsverket		
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-681	-1 040
Redovisat mot anslag	8 120	7 476
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-8 000	-7 922
Återbetalning av anslagsmedel	443	806
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-117	-681
Summa Avräkning med statsverket	-117	-681

Balansräkning

	2017-12-31	2016-12-31
Not 11 Myndighetskapital		
Myndighetskapital saknas och därför redovisas inte någon specifikationstabell.		
Not 12 Övriga avsättningar		
Kompetensväxlings- och kompetensutvecklingsåtgärder		
Ingående balans	45	50
Årets förändring	8	-5
Utgående balans	53	45
Återställandekostnad vid eventuell avflytt från FOI:s lokaler		
Ingående balans	85	60
Årets förändring	0	25
Utgående balans	85	85
Summa utgående balans	139	131
Not 13 Lån i Riksgäldskontoret		
Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
Ingående balans	227	183
Under året nyupptagna lån	120	112
Årets amorteringar	-154	-68
Utgående balans	193	227
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	2 000	2 000
Not 14 Övriga kortfristiga skulder		
Personalens källskatt	121	228
Summa	121	228
Not 15 Upplupna kostnader		
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	298	216
Övriga upplupna kostnader, Riksrevisionen	18	40
Övriga upplupna kostnader, Statens servicecenter	84	84
Summa	400	340

Anslagsredovisning

Not 16 Uo 6 1:12 ap.1

Försvarsunderrättelsedomstolen - del till FUD (ram)

Enligt regleringsbrevet disponerar Försvarsunderrättelsedomstolen en anslagskredit på 240 tkr. Försvarsunderrättelsedomstolen får disponera 238 tkr av det ingående överföringsbeloppet, d.v.s. 3% av föregående års tilldelning 7 922 tkr enligt regleringsbrevet. Anslaget är räntebärande.

SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER

(tkr)	2017	2016	2015	2014	2013
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Utnyttjad	193	227	183	238	272
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	0	0	0	5	13
Räntekostnader	6	7	3	0	0
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter	0	4	3	0	0
Anslagskredit					
Beviljad	240	238	234	229	225
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande	117	681	1 040	283	1 397
Bemyndiganden	<i>(Ej tillämpligt)</i>				
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	4	4	4	4	3
Medelantalet anställda (st)*	4	4	4	4	4
Driftkostnad per årsarbetskraft	2 014	1 851	1 728	1 836	1 974
Kapitalförändring					
Årets	0	0	0	0	0
Balanserad	0	0	0	0	0

* I beräkningen av medelantalet anställda år 2014 t.om. år 2017 är inte eventuellt tjänstledig personal frånräknad.

Försvarsunderrättelsedomstolen
Årsredovisning 2017-12-31

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Kista 2018-02-16

Lars Lundgren
Ordförande